

Közhasznúsági jelentés a 2015. évről

I. Szakmai beszámoló

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés, szervezés és bonyolítás, valamint publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Egyesület, az első magyar élelmiszerbank, 2005. szeptember 13-án alakult meg Budapesti Élelmiszerbank Egyesület néven. Az Egyesületet magánszemélyek alapították. A Fővárosi Bíróság 2005. november 30-i hatállyal Egyesületünket közhasznú szervezetként nyilvántartásba vette. 2006 szeptemberétől az Egyesület neve Magyar Élelmiszerbank Egyesület.

Az Egyesület működése – összhangban az Európai Élelmiszerbankok Szövetségének Kartájában lefektetett alapelvekkel – a gyűjtési és elosztási tevékenységen alapul. Ez a következő négy pilléren nyugszik:

1. A fölösleges élelmiszerek gyűjtése:

Az egyesület céljainak egyike a pazarlás elleni küzdelem. Az egyesület tevékenysége ezért arra irányul, hogy a mindenkor élelmiszerbiztonsági előírások legteljesebb betartása mellett összegyűjtse

- a) a mezőgazdasági fölösleget;
- b) az élelmezésügyi szektor többlettermelését;
- c) a technikai vagy kereskedelmi okból nem forgalmazható élelmiszereket;
- d) a vendéglátóhelyek, étterem- és áruházláncok fölösleges élelmiszereit; továbbá
- e) a szélesebb nyilvánosság, mint pl. iskolák és hasonló intézmények által összegyűjtött élelmiszer-típusú hozzájárulásokat és adományokat.

Mindezen hozzájárulások és adományok INGYENESSEK, azokat az egyesület ellenszolgáltatás és térítés nélkül fogadja el és gyűjti össze.

2. Elosztás:

Az egyesület célja, hogy olyan intézményeknek legyen szolgálatára, amelyek az éhség ellen küzdenek. Az egyesület ezért nem maga osztja ki közvetlenül az általa gyűjtött javakat a rászorulóknak, hanem olyan országos vagy helyi szociális ill. karitatív szervezeteken, csoportokon és közösségeken keresztül teszi ezt, amelyek kapcsolatban állnak a rászorulókkal. A kedvezményezett szervezetek számára történő átadás ellenszolgáltatás és térítés nélkül, INGYENESSEN történik. A kedvezményezett szervezetekkel az egyesület megállapodást köt az élelmiszerek átadásáról, fenntartva, hogy az egyesület nem rendelkezik minden kívánatos és szükséges termékkel. Az élelmiszereket e kedvezményezett szervezetek szociális étkezdékben történő étkeztetés, egyéb fogadóhelyeken történő átadás vagy élelmiszercsomagok útján juttatják el a rászorulóknak.

Az egyesület tevékenysége során aktívan közreműködik az élelmiszersegélyek forgalomba-hozatali és minőségellenőrzési folyamatainak kidolgozásában.

3. Működés:

Az egyesület non-profit alapon, felelős és aktív szolidaritás által vezéreltetve végzi tevékenységét. Működésének költségeit ezért elsősorban harmadik személyek által nyújtott adományokból és támogatásokból finanszírozza, tevékenységében pedig elsőbbséget élvez a közreműködők önkéntes, ellenszolgáltatás nélkül végzett munkája. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a napi működés volumene elengedhetetlenné teszi a fizetett alkalmazottak jelenlétét is, a kulcsfontosságú feladatok ellátásához (management, logisztika, osztás és adminisztráció).

4. Motiváció:

Az egyesületet jóakarók, önkéntesek, valamint különböző lelki és humánus szempontok által vezérelt szervezetek éltetik és motiválják. Tevékenységével ezért tanúságot tesz arról is, hogy sokféle és eltérő felfogású személyek és szervezetek is képesek összefogni mások szolgálata érdekében.

A kitűzött célok elérésének érdekében egyesületünk 2015. év során az alábbi eredményeket érte el:

- A szétosztott élelmiszerek teljes mennyisége összesen 2 652 tonna volt 2015-ben (2014-ben 1590 tonna volt). A jelentős mennyiségi növekedés oka egyrészt az élelmiszeripari cégektől kapott, raktárba beérkezett adományok mennyiségi növekedése, másrészt az áruházi ételmentésben bekövetkezett jelentős bővülés.
- Az összegyűjtött élelmiszerek szétosztására 2015 év folyamán 220 szervezettel kötöttünk együttműködési megállapodást és dolgoztunk együtt az élelmiszeradományok rászorulókhoz való eljuttatásában. Az együttműködő szervezetek száma folyamatosan bővült az év folyamán, az áruházi mentés bővülésével arányosan.
- Az adományok 2015-ben a partnerszervezeti hálózaton keresztül mintegy 300 000 nélkülözőhöz jutottak el Magyarországon.

Az élelmiszer mennyisége 2015-ben az alábbi forrásokból tevődött össze:

- Vállalati forrásokból a központi raktárunkba összesen 1 075 tonna adomány érkezett, amelynek piaci értéke 1 092 millió forint volt. Az adományok mind tartósélelmiszert, mind pedig friss árukat (zöldség, gyümölcs, hús és tejtermékek) tartalmaztak. (2014-ben 810 tonna élelmiszer érkezett mintegy 1 006 millió forint piaci értékben.)
- Magánszemélyek adományozása révén a novemberi karácsonyi gyűjtésünk során összesen 270 tonnányi (2014-ben: 192 tonna) élelmiszert gyűjtöttünk.
- A METRO, a Tesco és az Auchan áruházakkal karöltve idén is sikeres évet zárt az „Áruházi expressz árumentés” projektünk, melynek keretében 2015 folyamán összesen 1 137 tonna, 464 millió forint értékű élelmiszert sikerült megmenteni és eljuttatni rászorulóknak (2014-ben: 407 tonna 312 millió forint értékben). A növekedés az áruházlánc tagjainak és az általuk adományozott áruk bővüléséből adódik, amelynek jelentős része a pékáru mentéshez kapcsolódik.
- A Syngenta Kft támogatásával megvalósuló „Élelmiszerlavina” programunk keretében idén 170 tonna élelmiszer került rászorulókhoz, 42,5 millió forint értékben (2014-ben: 184 tonna, 46,5 millió forint értékben)
- Az Élelmiszerbanknak adományozott vagy az Egyesület szervezésében összegyűjtött élelmiszerek össz mennyisége 2015 folyamán így 1 062 tonnával nőtt összesen.

Az év során a következő jelentősebb események történtek az Egyesület életében:

- Az Élelmezési Világnap keretében a FAO Közép-Kelet-Európai irodájával együttműködve októberben megszerveztük a 10. Magyar Adománykonvojt, melyhez 16 vállalat csatlakozott, több, mint 30 tonnányi élelmiszeradománnyal.
- Az Élelmezési Világnap apropóján, 2015-ben immár 4. alkalommal „Együnk Egymásért” programunk keretében, magánszemélyek és vendéglátó egységek, éttermek bevonásával indítottunk adománygyűjtő programot. A program rendkívül sikeresnek bizonyult, 23 magánszemély, 52 étterem és menza vett részt a programban, valamint 10 vállalati sütívásárt valósítottak meg.
- 2015 novemberben 300 áruházban (TESCO, Auchan, METRO, Penny Market áruházakban) tartottuk idei karácsonyi élelmiszer-adománygyűjtésünket, ahol 5 000 önkéntes részvételével – köztük a CIB Bank 250 munkatársa – 270 tonnányi élelmiszert gyűjtöttünk össze és juttattunk el rászorulókhoz karácsony előtt. (2014-ben 257 helyszínen 192 tonna élelmiszert gyűjtöttünk, 3 500 önkéntes részvételével.)
- 2015-ben tovább folyt a munka a 2014-ben elindult, a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetésével a nemzeti Élelmiszerhulladék-megelőzési Fórum keretében, melynek titkársági feladatait a Magyar Élelmiszerbank Egyesület látja el.
- A működés fenntartása érdekében folyamatosan kerestük az anyagi forrásokat. Új programunk a „Fuss az Élelmiszerbankért” célja, hogy futó követeink segítségével adományokat gyűjtsünk az Élelmiszerbank javára.
- Jótékonyha projektünk keretében catering szolgáltatást nyújtva tudunk forrást teremteni, egyre nagyobb sikerrel.
- A Magyar Élelmiszerbank sokéves tapasztalatát és jó gyakorlatait egy képzési program keretében adja át nyolc város civil szervezeteinek, annak érdekében, hogy az élelmiszermentés helyi szinten is megvalósítható legyen. A Helyi Élelmiszermentő Hálózatok Kiépítése projekt a Norvég Civil Alap támogatásával megvalósuló 14 hónapos projekt, amely 2015. március 1-én indult.

Nemzetközi kapcsolatok:

- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület tagja az Élelmiszerbankok Európai Szövetségének (Federation Europeen des Banques Alimentaires – FEBA - www.eurofoodbank.org). Elnökünk, Cseh Balázs a FEBA elnökségének tagjaként egész évben aktívan részt vett a Szövetség munkájában.
- A Wageningeni Egyetem vezetésével létrejött nemzetközi konzorcium résztvevő tagjaként részt veszünk az Európai Unió 7. kutatás-fejlesztési keretprogramján belül a FUSIONS című projektben (www.eu-fusions.org), melynek témája az élelmiszerpazarlás elleni küzdelem. 13 országból 20 partnerrel működünk együtt. A projekt célja egy erőforrás-hatékonyabb Európa céljának támogatása az élelmiszerpazarlás csökkentése révén. A projekt keretén belül London, Párizs, Amszterdam, Brüsszel és más világvárosok után Budapesten, az Élelmiszerbankban rendeztük meg az Esélyt az Ételnek Napot 2015. június 4-én. Az eseményen egy óriási üstben 5000 adag ételt főztünk rászorulóknak számára, jó minőségű, mégis valahol feleslegessé vált alapanyagból. A projekt arra is lehetőséget adott szervezetünknek, hogy megvizsgáljuk a vendéglátás területén megmaradó feleslegek karitatív felhasználási lehetőségeit. A készételmentéssel kapcsolatosan elkészült egy útmutató, és megvalósult egy teszt projekt Magyarországon.
- 2015-ben REFRESH néven a Wageningeni Egyetem vezetésével elindult egy másik nemzetközi kutatási projekt is, a FUSIONS projekt folytatásaként annak eredményeire épít melyben konzorciumi tagként veszünk részt. A projekt alapvető célja az élelmiszerpazarlás elleni küzdelem.
- 2015 márciusában részt vettünk az Élelmiszerbankok Világszövetségének éves konferenciáján Houstonban.

Megjegyzés a pénzügyi beszámolóhoz:

- A készletek állománya év végén 7 499 ezer forint volt, a tavalyi 27 874 ezer forinttal szemben. A tavalyi év magas készletállománya a jelentős, decemberben kapott adománynak köszönhető, amelyet 2015 januárban osztottunk szét. Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan azonban célunk, hogy év végén minimális készlet maradjon a raktárban, és az adományok lehetőleg a legnagyobb mértékben jussanak el az adományozottakhoz.
- Pénzeszközök állománya 59 934 ezer forintra nőtt a nyitó 9 620 ezer forinthez képest, 2015 év végére. Ennek elsődleges oka a december folyamán beérkezett, több hónapra vonatkozó bérlői kinnlévőség rendezése (4 794 ezer forint), szabad pénzeszközök befektetésére szánt betét novemberi lejárat (5 000 ezer forint), illetve november-december folyamán beérkezett jelentősebb vállalati adományok 9 958 ezer forint értékben (melyek 2015 december végéig nem kerültek lekötésre).
- A követelések egyenlege 2015. december 31-én 10 799 ezer forint volt (az előző évben 4 043 ezer forint), mely növekedés oka a raktárkiadáshoz kapcsolódó vevői kintlévőség. A jelenlegi bérlőkkel szembeni követelés teljes egészében beérkezett a mérlegkészítésig.
- Aktív időbeli elhatárolásként 2015. december 31-én 35 910 ezer forintot tartottunk nyilván, amely főként olyan, 2015-ös évet érintő támogatáshoz kapcsolódik, amelyet csak 2016-ban kaptunk meg (áruházi gyűjtéshez kapcsolódóan: 20 000 ezer, és Fusions projekt tárgyévra vonatkozó része: 14 550 ezer forint).
- A passzív időbeli elhatárolások állománya 1 061 ezer forint volt 2014. december 31-én, amely 2015. december 31-ére 25 841 ezer forintra nőtt. Ennek elsődleges oka a 2016-ban induló Refresh projekt már 2015-ben átutalt előfinanszírozási része (22 326 ezer forint), az egyenleg továbbá tartalmazza a folyó kiadások áthúzódó tételeit (1 542 ezer forint) és az év közben adományként kapott autó tárgyévi értékcsökkenés után fennmaradó nettó értékét (1 972 ezer forint).
- A 2015. évi tevékenység eredménye (közhasznú és vállalkozási együttesen) 15 155 ezer forint nyereség volt, a 2014-es évi 55 128 ezer forinttal szemben. Ennek egyik oka a támogatásokban bekövetkezett változások (a 2014-re vonatkozóan 2 évre kaptunk központi költségvetési támogatást, illetve az EU segélyprogramhoz és az ahhoz kapcsolódó költségtérítés megszűnése jelentett forráscsökkenést, amelyet ellensúlyozott a 2015-ben indult új projektekre érkező finanszírozás és a magánszemélyek jövedelemadójából kapott 1% (2013-ra és 2014-re vonatkozóan)). További eredménycsökkenést okozott, hogy az év végi zárókészlet 2015-ben 20 375 forinttal kevesebb (tehát ennyivel több adományt osztottunk szét a tárgyévben, mint amennyit kaptunk).
- Az értékesítés nettó árbevétele (vállalkozási tevékenységből) 28 513 ezer forintról 29 578 ezer forintra nőtt, ami a raktárkiadásból származó, stabilnak mondható bevétel.
- Az egyéb bevétel összesen 1 264 626 ezer forint volt 2015-ben (2014-ben: 1 202 512 ezer), amely az év során kapott készlet- és pénzadományok, valamint a kapott költségtérítések értéke. A növekedés a kapott adományok összértékében történt jelentős növekedés (74 millió forint) és a támogatások értékének kismértékű csökkenésének (12 millió forint) nettó hatása.
- Az egyéb bevételeken belül az adományok értéke 2015-ben 1 223 688 ezer forint volt (a 2014-es 1 150 077 ezer forinttal szemben), amelyből 1 096 224 ezer forintot gazdasági társaságoktól, 118 355 ezer forintnyi adományt pedig magánszemélyektől kaptunk (amelyből 112 053 ezer forint értékű készletadomány a karácsonyi gyűjtés során érkezett).
- Az anyagjellegű ráfordítások összege nagyjából változatlan volt 2015-ben is, összesen 51 074 ezer forint anyagjellegű ráfordítás merült fel.

- Személyi jellegű ráfordítások kis mértékben nőttek, melynek elsődleges oka a személycserék okozta addicionális kiadás, illetve a Norvég Civil Alaphoz kapcsolódó program alatt felmerült személyi jellegű kiadások.
- Az értékcsökkenési leírás kismértékben, 9 311 ezer forintra nőtt 2015-ben a 2014-es 8 276 ezer forintról. A növekedés az év folyamán beszerzett tárgyi eszközök illetve az adományként kapott autó értékcsökkenés-növekedéséből adódik.
- Az egyéb ráfordítások összege 100 026 ezer forinttal nőtt 2015-ben (1 177 387 ezer forint volt összesen), amely elsősorban a megnövekedett adomány-mennyiség szétosztásából származott.
- A 2015-ös évben az Egyesület számára felajánlott adományok és támogatások megoszlása a következő volt:
 - Központi költségvetés pénzbeli támogatás összege: 12 000 ezer Ft
 - Projektekhez kapcsolódó pénzbeli támogatás és adomány és külföldről érkező költségtérítések összege: 31 459 ezer Ft
 - Magánszemélyektől érkező pénzbeli támogatás összege 8 934 ezer forint összesen (melyből SZJA 1%-os felajánlásösszege 2 633 ezer forint 2013-ra és 2014-re vonatkozóan)
 - Magánszemélyektől érkező termék (élelmiszer) adomány (gyűjtés): 112 053 ezer Ft
 - Gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől érkező pénzbeli támogatás összege: 65 948 ezer Ft
 - Cégektől érkező termék (élelmiszer) adomány: 1 033 394 ezer Ft

Budapest, 2016. május 30.

Az Egyesület pénzügyi beszámolóját, közhasznúsági jelentését és szakmai beszámolóját a Közgyűlés 2016. május 30-án elfogadta.

Cseh Balázs
elnök

Magyar Élelmiszerbank Egyesület
1172 Bp., Lokátor u. 3
Adószám: 18120141-2-43